

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Stosunki transatlantyckie w XX i XXI wieku
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Transatlantic relations in the 20th and 21st century
Kierunek studiów	Stosunki międzynarodowe
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o polityce i administracji
Język wykładowy	Język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Prof. dr hab. Andrzej Podraza
---	-------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	Semestr	Punkty ECTS
wykład	30	III	3
konwersatorium			
ćwiczenia	15	III	
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Znajomość polityki międzynarodowej oraz pojęć z zakresu stosunków międzynarodowych.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 - poznanie uwarunkowań rozwoju stosunków transatlantyckich w okresie pozimnowojennym.
C2 - uzyskanie umiejętności analizy relacji transatlantyckich z punktu widzenia teoretycznego.
C3 - zrozumienie znaczenia partnerstwa transatlantyckiego dla kształtowania się porządku międzynarodowego w okresie pozimnowojennym.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Absolwent posiada wiedzę interdyscyplinarną z obszaru nauk społecznych.	K_W01
W_02	Absolwent rozumie istotę oraz uwarunkowania relacji międzynarodowych.	K_W02
W_03	Absolwent posiada wiedzę nt. międzynarodowych stosunków politycznych, ekonomicznych, społecznych, kulturowych.	K_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Absolwent potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę teoretyczną dot. stosunków międzynarodowych.	K_U01
U_02	Absolwent potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną związaną z nauką o stosunkach międzynarodowych.	K_U03
U_03	Absolwent potrafi prawidłowo oceniać zagrożenia w przestrzeni międzynarodowej, a także identyfikować ich przyczyny.	K_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Absolwent potrafi dokonać oceny i samooceny wiedzy we wskazanym zakresie.	K_K03

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Stosunki transatlantyckie w perspektywie teoretycznej.
2. Rola instytucji w stosunkach transatlantyckich.
3. Unia Europejska jako partner Stanów Zjednoczonych.
4. Polityka zagraniczna USA a relacje transatlantyckie.
5. Strategie międzynarodowe: unilateralizm – multilateralizm.
6. Zainicjowanie i rozwój stosunków transatlantyckich w okresie zimnej wojny:
  - (a) 1945-1950: powstanie Sojuszu Atlantyckiego;
  - (b) lata 50.: początki integracji europejskiej, powstanie Unii Zachodnioeuropejskiej;
  - (c) lata 60.: przeciwstawne koncepcje współpracy transatlantyckiej – John F. Kennedy, Charles de Gaulle;
  - (d) lata 70.: odprężenie w stosunkach Wschód-Zachód;
  - (e) lata 80.: nowa zimna wojna i jej znaczenie dla relacji transatlantyckich;
7. Stosunki transatlantyckie po zakończeniu zimnej wojny:
  - (a) redefinicja celów NATO;
  - (b) rozwój integracji w ramach Unii Europejskiej; relacje Unia Europejska – USA;
  - (c) partnerstwo transatlantyckie w XXI wieku.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład stacjonarny lub w Microsoft Teams: wykład konwencjonalny; analiza tekstu; dyskusja; studium przypadku	Egzamin/zaliczenie	Protokół
W_02	Wykład stacjonarny lub w Microsoft Teams: wykład problemowy; analiza tekstu; dyskusja; studium przypadku	Egzamin/zaliczenie	Protokół
W_03	Wykład stacjonarny lub w Microsoft Teams: wykład konwencjonalny; analiza tekstu; dyskusja; studium przypadku	Egzamin/zaliczenie	Protokół
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Wykład stacjonarny lub w Microsoft Teams: analiza tekstu; dyskusja; studium przypadku	Egzamin/zaliczenie	Protokół
U_02	Wykład stacjonarny lub w Microsoft Teams: analiza tekstu; dyskusja; studium przypadku	Egzamin/zaliczenie	Protokół
U_03	Wykład stacjonarny lub w Microsoft Teams: analiza tekstu; dyskusja; studium przypadku	Egzamin/zaliczenie	Protokół
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Wykład stacjonarny lub w Microsoft Teams: dyskusja	Egzamin/zaliczenie	Protokół

VI. Kryteria oceny, wagi

Wykład: egzamin ustny stacjonarnie albo na platformie Microsoft Teams w zależności od sytuacji epidemiologicznej, obecność na wykładach.

Ćwiczenia: wypełnianie wszystkich zadań określonych przez prowadzącego + obecność na zajęciach.

Ocena niedostateczna

(W) - Student nie zna podstawowych, przedmiotowych pojęć i problemów

(U) - Student nie potrafi prawidłowo wykorzystać wiedzy teoretycznej związanej z nauką o stosunkach międzynarodowych.

Ocena dostateczna

(W) - Student zna wybrane pojęcia przedmiotowe i problemy

(U) - Student potrafi częściowo wykorzystać wiedzę teoretyczną związaną z nauką o stosunkach międzynarodowych.

Ocena dobra

(W) - Student zna większość terminów i problemów przedmiotowych

(U) - Student w znacznym stopniu potrafi prawidłowo wykorzystać wiedzę teoretyczną związaną z nauką o stosunkach międzynarodowych.

Ocena bardzo dobra

(W) - Student zna wszystkie wymagane przedmiotowe terminy i problemy

(U) - Student potrafi prawidłowo wykorzystać wiedzę teoretyczną związaną z nauką o stosunkach międzynarodowych.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	45 – stacjonarnie lub na platformie Microsoft Teams
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	45

VIII. Literatura

<p>Literatura podstawowa</p> <p>A. Podraza, <i>Teorie stosunków międzynarodowych a transformacja NATO w okresie pozimnowojennym</i>, w: J. Wojnicki, J. Miecznikowska, Ł. Zamęcki (red.), <i>Polska i Europa w perspektywie politologicznej. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Konstantemu Adamowi Wojtaszczykowi z okazji 45-lecia pracy akademickiej. Tom II</i>, WNPiSM Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2020, s. 467-483, https://www.academia.edu/44491081/Teorie_stosunk%C3%B3w_mi%C4%99dzynarodowych_a_transformacja_NATO_w_okresie_pozimnowojennym_Theories_of_International_Relations_and_NATO_Transformation_in_the_Post_Cold_War_Period .</p> <p>A. Podraza, <i>Początki transatlantyckiego partnerstwa bezpieczeństwa: wybuch zimnej wojny i powstanie Sojuszu Atlantyckiego</i>, „Myśl Ekonomiczna i Polityczna”, nr 2 (65), 2019, s. 65-101, https://www.academia.edu/41255504/Pocz%C4%85tki_transatlantyckiego_partnerstwa_bezpiecze%C5%84stwa_wybuch_zimnej_wojny_i_powstanie_Sojuszu_Atlantyckiego .</p> <p>A. Podraza, <i>Instytucjonalne dylematy transatlantyckich stosunków bezpieczeństwa: Unia Europejska partnerem Stanów Zjednoczonych czy prymat NATO?</i>, „Rocznik Integracji Europejskiej”, tom 11, 2017, s. 9-25, https://www.academia.edu/36268446/Instytucjonalne_dylematy_transatlantyckich_stosunk%C3%B3w_bezpiecze%C5%84stwa_Unia_Europejska_partnerem_Stan%C3%B3w_Zjednoczonych_czy_prymat_NATO .</p>
--

A. Podraza, *Koncepcje Unii Europejskiej jako aktora na arenie międzynarodowej a rozwój aktywności w zakresie polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony*, „Roczniki Nauk Społecznych”, vol. 8 (44), nr 3, 2016, s. 85-114,

https://www.academia.edu/36268548/KONCEPCJE_UNII_EUROPEJSKIEJ_JAKO_AKTORA_NA_ARENIE_MI%24%98DZYNARODOWEJ_A_ROZW%23%93J_AKTYWNO%25%9ACI_W_ZAKRESIE_POLITYKI_ZAGRANICZNEJ_BEZPIECZE%25%83STWA_I_OBRONY.

J. M. Fiszer, P. Olszewski, B. Piskorska, A. Podraza (red.), *Współpraca transatlantycka. Aspekty polityczne, ekonomiczne i społeczne*, Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2014, s. 33-68, s. 85-106, s. 135-151, s. 167-184, https://isppan.waw.pl/wp-content/uploads/2017/03/fiszer_wspolpraca.pdf.

Literatura uzupełniająca

A. Podraza, *Narodziny i koniec (?) wieku Ameryki: Wilsonizm i jego spuścizna a międzynarodowa strategia Stanów Zjednoczonych*, „Przegląd Zachodni”, nr 3/2020, s. 105-124.

A. Podraza, *Nowy porządek globalny a relatywny spadek znaczenia Stanów Zjednoczonych w XXI wieku*, w: A. Łukasik-Turecka, K. Słowiński (red.), *Logos i ethos w polityce. Księga jubileuszowa Profesora Stanisława Wójcika*, Wydawnictwo KUL, Lublin 2020, s. 621-635.

S. Parzymies (red.), *Dyplomacja czy siła? Unia Europejska w stosunkach międzynarodowych*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2009, s. 187-211.

J. Baylis, S. Smith (red.), *Globalizacja polityki światowej. Wprowadzenie do stosunków międzynarodowych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2008, s. 157-191.

R. Zięba (red.), *Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie*, Wydawnictwo Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008, s. 43-61, s. 147-166, s. 263-296.